Gemeente Gouda

memo aan de gemeenteraad

aan	de gemeenteraad
onderwerp	Evaluatie jaarwisseling en eindejaarshow 2024 (raadscommissie bestuur d.d. 29 januari 2025).
van	het college van burgemeester en wethouders
datum	21 januari 2025
dossiernummer	8967

memo

Samenvatting

Dit memo biedt informatie over het verloop van de jaarwisseling en de organisatie en het verloop van de eindejaarshow.

De jaarwisseling kende in hoofdzaak een drukker verloop dan de voorgaande jaren. Met name de politie heeft deze editie als intenser ervaren naar aanleiding van de hoeveelheid meldingen en incidenten waarin hulpverleners gehinderd en belaagd werden tijdens het uitvoeren van hun werk.

Voor de jaarwisseling 2024 – 2025 was de Nieuwe Veerstal (evenemententerrein) als (extra) vuurwerkvrije zone aangewezen.

Het college is in hoofdlijn tevreden met het verloop van de pilot laser- en lichtshow. Er is op basis van een zelfevaluatie een aantal aandachtspunten geformuleerd om in overweging te nemen wanneer in uw raad de wens zou bestaan om de organisatie van een centraal vuurwerkvrij aftelmoment voort te zetten.

Het gemeentelijke beleid is erop gericht om escalatie te voorkomen en zwaar vuurwerk uit te bannen. Deze problematiek verdient een zorgvuldig gevoerd gesprek gericht op mogelijkheden om de jaarwisseling in de toekomst veilig en feestelijk te laten verlopen.

Doel

De gemeenteraad informeren over de organisatie en het verloop van de jaarwisseling en de proef eindejaarshow 2024.

1 Jaarwisseling

De jaarwisseling in Gouda is voor de hulpdiensten drukker dan voorgaande jaren verlopen en is door betrokken hulpdiensten als hectischer ervaren, maar bleef wel onder controle.

1.1 Verloop jaarwisseling 2024-2025

De voorbereiding voorafgaand aan de jaarwisseling en inzet van de hulpdiensten en Cyclus tijdens de jaarwisseling hebben bijgedragen aan een goed verloop van de jaarwisseling. Het college is het personeel van deze partners daarvoor zeer erkentelijk. De partners hebben over het algemeen veilig hun werk kunnen doen.

De volgende maatregelen zijn genomen om bij te dragen aan het zo prettig en veilig mogelijk laten verlopen van de jaarwisseling:
- Het aanwijzen van 19 vuurwerkvrije zones, die zijn opgenomen in het Aanwijsbesluit APV Gouda 2020;
- Het bieden van de mogelijkheid een vrijwillig vuurwerkvrije zone aan te vragen
- Voorkomen van materiële schade door het verwijderen van brandbaar materiaal en het afsluiten van prullenbakken en containers;
- Communicatie ter bevordering van een veilig verloop van de jaarwisseling.

Direct na de jaarwisseling heeft Cyclus het afval in de openbare ruimte zo veel mogelijk opgeruimd.

1.2 Beeld Veiligheidsregio Hollands Midden

Het algemene beeld vanuit de Veiligheidsregio Hollands Midden is als volgt:
Brandweer: in totaal 12 meldingen waarvan 5 meldingen voor een voertuigbrand en 2 meldingen van een gebouwbrand. 5 meldingen voor container- en kleine buitenbranden. (Ter vergelijking: bij de jaarwisseling 2023-2024 waren er in totaal 5 meldingen).

Politie: 9 jaarwisseling gerelateerde incidenten (Ter vergelijking: bij de jaarwisseling 2023-2024 waren er in totaal 4 jaarwisseling gerelateerde incidenten).

Toelichting beeld Politie
Er is een toename in het aantal incidenten te zien ten opzichte van de jaarwisseling 2023-2024. De politie heeft het erg druk gehad tijdens oud en nieuw. In een groot gedeelte van Gouda ging het goed, maar in een aantal buurten was inzet van de politie nodig. Zo was de Gildenburg erg onrustig. Dit geldt zowel voor de aanloop naar de jaarwisseling als tijdens de jaarwisseling zelf. Steeds meer jongere mensen worden gezien met zwaarder vuurwerk. Er zijn zorgen dat, met name jeugdigen, zich niet bewust zijn van de risico's van het afsteken van illegaal vuurwerk zoals een cobra. Er werd vuurwerk naar woningen gegooid en naar elkaar afgestoken, winkelwagens op straat gelegd en er was brandstichting in een anti-kraakpand. De brandweer en politie werden met vuurwerk belaagd. Ook was het onrustig in Korte Akkeren, daar werd een container in brand gestoken en een auto in brand gestoken bij de Herenstraat/Prins Hendrikstraat.

Een coördinerende hulpverlener ervoer de periode tussen 0.30 uur en 2.30 uur als een 'georganiseerde chaos.' Over het hele district (dat de regio's Alphen aan den Rijn en Gouda omvat) kwamen er in een fors hoger tempo dan gewoon meldingen binnen waarbij directe inzet van politie nodig was (zogeheten prio-1 meldingen). Dit kan diverse soorten meldingen omvatten.
Er hebben 50 politieauto's in het gehele district gereden. Op enig moment viel het landelijke communicatiesysteem voor de hulpverleningsdiensten (C2000) uit. Met als gevolg dat er via alternatieve manieren gecommuniceerd moest worden. Hierdoor moest de gehoorbescherming uit, anders kon men elkaar niet verstaan.

Samenvattend, de nacht was erg druk maar onder controle. Echter blijft het zeer zorgelijk dat hulpverleners in gevallen gehinderd worden en belaagd worden tijdens het uitvoeren van hun functie.

Als referentie is als bijlage de brief van de minister van Justitie en Veiligheid en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat aan de Tweede Kamer over het landelijk beeld jaarwisseling 2024/2025 toegevoegd.

1.3 Regionale Ambulance Voorziening

Er zijn 40 ritten uitgegeven. Dit betekent niet dat dit allemaal ook in Gouda was. Onder deze ritten vallen ook de ritten die voor dekking van de posten zorgen. Er zijn ongeveer 8 gevallen waarbij alcohol en/of drugs de oorzaak was van de komst van de ambulance. Ook viel het op dat er veel zeer beschonken jeugd op straat is gesignaleerd. Dronkenschap bij jongeren van 14 á 15 jaar is geen uitzondering meer.

1.4 Beheer Openbare Ruimte

Over schade in de buitenruimte is op dit moment bekend dat er 32 afvalbakken en vuilcontainers zijn opgeblazen, wat leidt tot een kostenpost van bijna € 15.000,-.

In en om speelplekken zijn er nog 42 schades geconstateerd, de kosten hiervan zijn op dit moment nog niet bekend.

2 Vuurwerkvrije zones

2.1 Aangewezen vuurwerkvrije zone

Aangewezen vuurwerkvrije zones zijn vastgesteld om kwetsbare mensen en dieren te beschermen tegen de overlast en risico's van vuurwerk. Zo zijn er aangewezen vuurwerkvrije zones rondom het ziekenhuis, verzorgingstehuizen en dierenasielen.

In een aangewezen vuurwerkvrije zone geldt een verbod op het afsteken van vuurwerk, van oudejaarsdag (31 december) 18.00 uur tot nieuwjaarsnacht (1 januari) 2.00 uur. In deze gebieden kunnen de gemeente en de politie handhavend optreden. Zowel de politie als ook Toezicht en Handhaving hebben vanwege prioriteit en capaciteit dit verbod niet gehandhaafd.
In Gouda zijn de volgende vuurwerkvrije zones aangewezen en in het Aanwijsbesluit Algemene plaatselijke verordening Gouda opgenomen:

- Groenhovenpark
- De Groene Wal en Dierenopvangcentrum Gouda
- Noorderhout en Ruiterclub Bloemendaal
- 't Groene Eiland
- Volière Van Bergen IJzendoornpark
- Houtmansplantsoen
- Baden Powelplantsoen
- Gouds Geschenk
- Polderpark Oostpolder
- Het Veenweidepark / Gouderakse Tiendweg
- De Goudse Hout
- Dierenweide Goverwelle
- Groene Hart Ziekenhuis
- Zorginstelling Martha Flora
- Zorginstelling Irishof
- Zorginstelling Prinsenhof
- Zorginstelling Savelberg
- Zorginstelling Olympiadehuis Gouda
- Huize Groeneweg
- Huize Winterdijk

Voor de jaarwisseling 2024 – 2025 was de Nieuwe Veerstal (evenemententerrein) als vuurwerkvrije zone aangewezen en was de aangewezen vuurwerkvrije zone Noorderhout met de daar gelegen kinderboerderij uitgebreid.

Vanuit erfgoedperspectief en -risico's valt het te overwegen bij de volgende jaarwisseling de binnenstad ook aan te wijzen als vuurwerkvrij gebied.

2.2 Vrijwillig vuurwerkvrije zone

De vrijwillig vuurwerkvrije zone is een idee voor en door bewoners. In een vrijwillig vuurwerkvrije zone is er geen verbod en controleren de gemeente en de politie niet of er vuurwerk wordt afgestoken. Omwonenden zijn zelf verantwoordelijk voor het vuurwerkvrij houden van de vrijwillig vuurwerkvrije zone.
Er is op social media en in de Goudse Post vanaf eind oktober ruim aandacht besteed aan de mogelijkheid om een vrijwillig vuurwerkvrije zone aan te vragen. De Vereniging van Goudse Molenaars heeft daarop een verzoek ingediend voor het gebied rond de molens Mallemolen en 't Slot. Alhoewel deze aanvraag niet voldeed aan de voorwaarden voor het instellen van een vrijwillig vuurwerkvrije zone is de aanvraag toch gehonoreerd omdat het historische panden met een rieten dak betrof. Voor het overige zijn er geen aanvragen ingediend.

3 Eindejaarshow

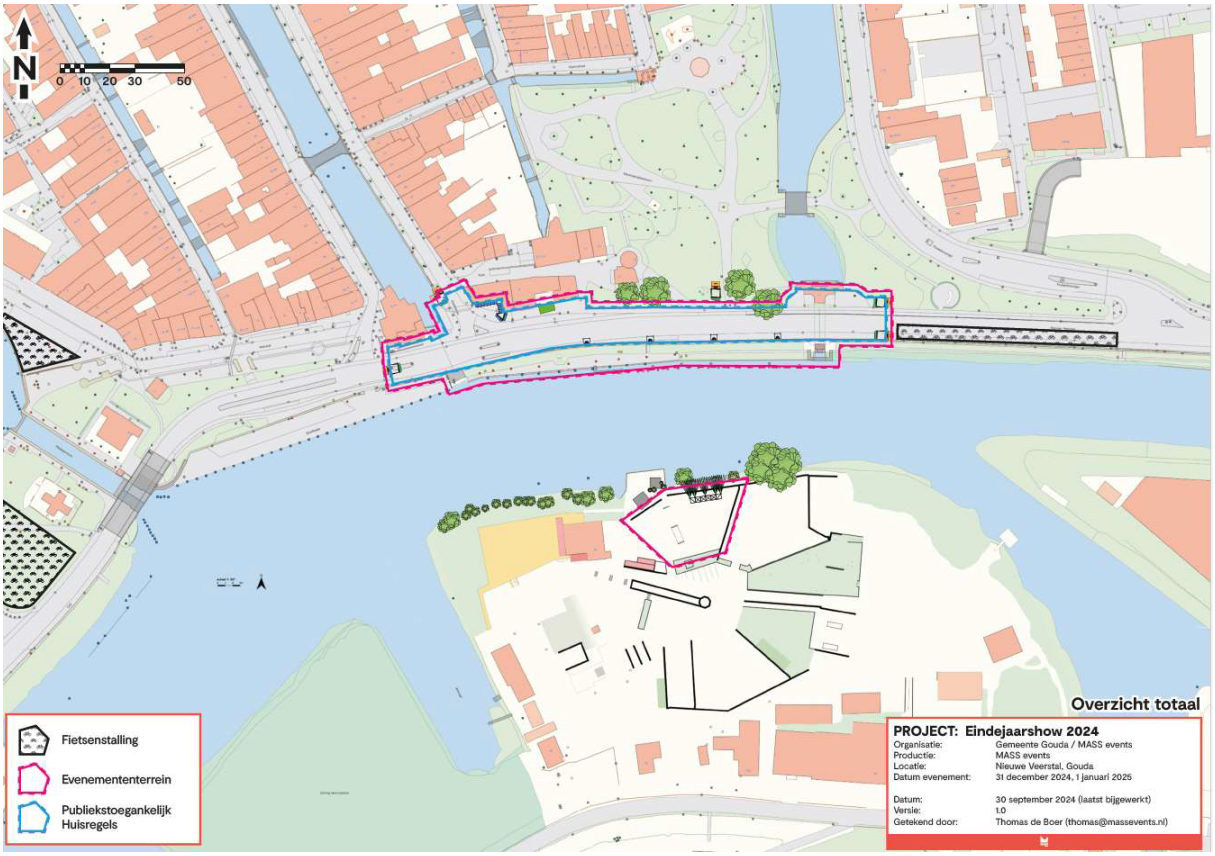
Bij motie van 19 oktober 2022 heeft de raad opdracht gegeven aan het college om een pilot te organiseren met een centrale vuurwerkvrije show om te onderzoeken in hoeverre een centraal aftelmoment met vuurwerkvrije show een alternatief kan zijn voor het afsteken van vuurwerk en kan bijdragen aan het perspectief van een vuurwerkvrije stad. Op 12 november 2024 is de raad geïnformeerd over de aanpak van deze pilot, uit te voeren tijdens de jaarwisseling 2024/2025. Inmiddels is de pilot uitgevoerd en onderstaande evaluatie opgesteld ten behoeve van de bespreking in de commissie bestuur d.d. 29 januari a.s.

Dit hoofdstuk gaat in op de locatie, bereikbaarheid en verkeer, het programma, communicatie en mediabereik, veiligheid en vuurwerkvrije zone. Daarnaast wordt informatie gedeeld over de organisatie en de kosten, de gevolgde participatie en van toepassing zijnde vergunningen.

3.1 Locatie, bereikbaarheid en verkeer

3.1.1 Locatie

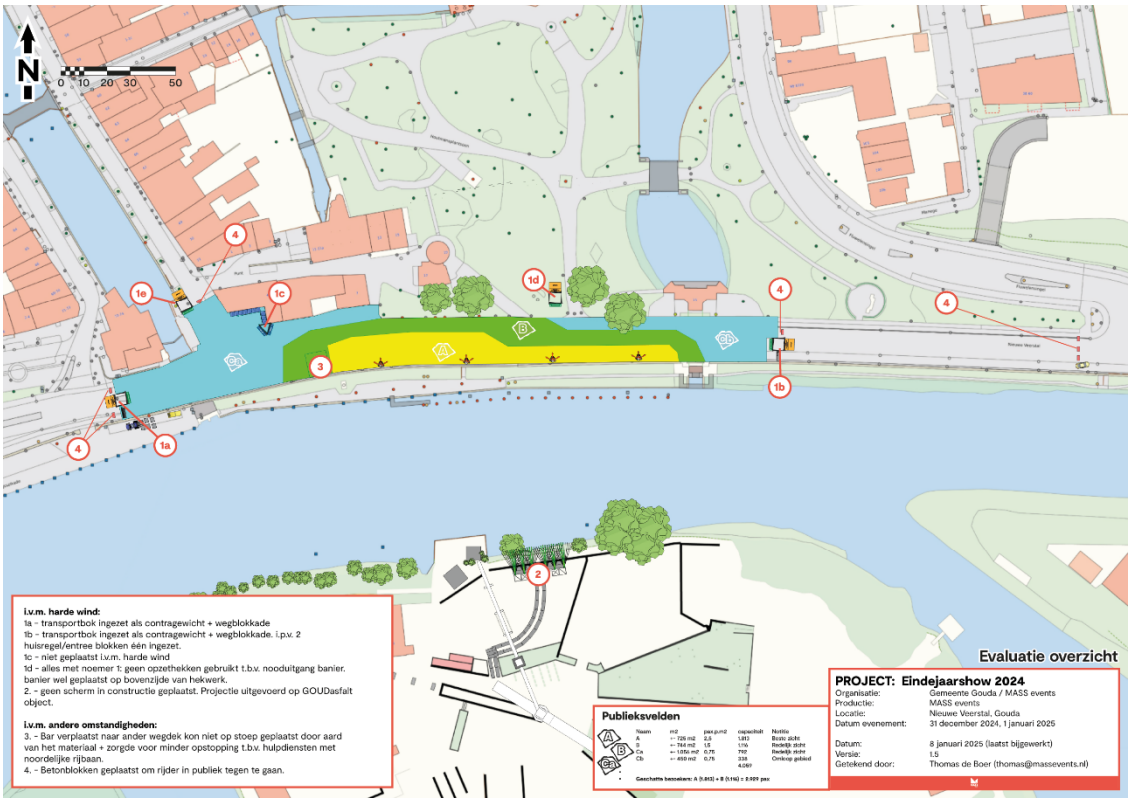
Op 19 juni 2024 is de gemeenteraad door middel van een raadsmemo (dossiernummer 8354) geïnformeerd over het onafhankelijke locatieonderzoek dat is uitgevoerd naar de meest geschikte locatie om de vuurwerkvrije eindejaarshow 2024 te organiseren. De locatie Nieuwe Veerstal en omgeving, met de technische productie van de show op de noordoever van het GOUDasfalt terrein, is hierbij als voorkeursvariant aangewezen.

Figuur 1: Locatie eindejaarshow

Bovenstaande afbeelding geeft de uiteindelijke locatie van het evenemententerrein weer. Deze locatie heeft zeker bijgedragen aan de sfeer van het evenement: tegenover Molen ’t Slot en prachtige historische panden en het Houtmansplantsoen, geflankeerd door de Hollandse IJssel met uitzicht op het industriële complex van GOUDasfalt. Het was voor bezoekers een bijzondere sensatie om op de rijbaan te kunnen lopen waarbij het water zo direct beleefd kon worden. De licht en lasershow weerkaatste in het water van de Hollandse IJssel, wat zorgde voor een mooie sfeer.

De weersomstandigheden gaven aanleiding tot wijzigingen in de inrichting van de evenementenlocatie. Onderstaand kaartje geeft dit weer.

Figuur 2: Aanpassingen in de inrichting van het evenement

De belangrijkste wijzigingen m.b.t. de inrichting van het terrein waren (met cijfers aangegeven):
I.v.m. harde wind:
1a - transportbok ingezet als contragewicht + wegblokkade
1b - transportbok ingezet als contragewicht + wegblokkade. i.p.v. 2 huisregel/entree blokken één ingezet.
1c - niet geplaatst i.v.m. harde wind
1d - geen opzethekken gebruikt t.b.v. nooduitgang banier. Banier wel geplaatst op bovenzijde van hekwerk.
2. - Geen projectiescherm in constructie geplaatst. Projectie in plaats daarvan uitgevoerd op GOUDasfalt object.
I.v.m. andere omstandigheden:
3. - Bar verplaatst naar ander wegdek; kon niet op stoep geplaatst door aard van het materiaal + zorgde voor minder opstopping t.b.v. hulpdiensten met noordelijke rijbaan.
4. - Betonblokken geplaatst om rijder in publiek tegen te gaan.
4. – Ambulance opstelplaats.

3.1.2. Bereikbaarheid
De locatie was goed bereikbaar voor de bezoekers. Er waren plekken aangewezen voor het parkeren van de fiets. Zie onderstaand kaartje.

Figuur 3: Bereikbaarheid evenemententenlocatie

Er was geen overmaat aan fietsen rond het terrein (parkeerplekken in het oostelijk deel beter benut dan in het westelijk deel). Dit zou kunnen impliceren dat het evenement primair nabij wonend publiek uit de binnenstad ‘en haar randen’ heeft getrokken. Breed (en een veilig) bereik is een aandachtspunt voor een eventueel vervolg.

Op het evenemententerrein waren verschillende faciliteiten aanwezig voor een aangenaam bezoek. Mensen met een fysieke beperking konden een plek vooraan krijgen, er waren mobiele toiletten aanwezig (die ook werden gebruikt, o.a. door ouders met kinderen) en er was een bar ingericht waar drankjes en oliebollen verkocht werden. Helaas was het niet mogelijk om warme dranken te kunnen serveren, dit zou bij een volgende editie een plus kunnen zijn. Hekwerken beschermden bezoekers tegen eventueel valgevaar richting het water.

3.1.3 Verkeer
Door de compacte opzet van het evenemententerrein was de verkeershinder vanwege het evenement beperkt. De Nieuwe Veerstal is slechts drie uur afgesloten geweest voor al het verkeer. Dit heeft niet tot problemen geleid voor wat betreft aanrijtijden hulpdiensten etc. De binnenstad is steeds goed bereikbaar geweest.

3.2 Programma

3.2.1 Inhoud
Het evenement is georganiseerd door de gemeente Gouda in partnerschap met MASS Events. Het programma voor de show bestond uit twee delen; een aanloop naar het aftelmoment en een lasershow van ongeveer 20 minuten na de jaarwisseling. Het evenemententerrein was vanaf 23 uur open voor publiek. In de aanloop was o.a. top 40 muziek uit 2024 te horen. Het aftelmoment werd ingeluid door Douwe Bob met ‘This world is our home’. Direct na het aftelmoment barstte de licht- en lasershow op dansbare muziek los die werd uitgeluid door ABBA met ‘Happy new year’.
Het budget liet niet toe om een aparte kindershow eerder op de avond te organiseren. Het programma is qua opzet eveneens geschikt gemaakt voor kinderen (o.a. Joost Klein als herkenbaar element) en ingericht op gezamenlijke beleving en saamhorigheid. Het evenement is ook door gezinnen bezocht.

Er is divers beeldmateriaal beschikbaar van de eindejaarshow; een impressie is te zien via:
https://www.youtube.com/watch?v=wYdwt9DMJvU
https://www.omroepwest.nl/video/4921768/geen-vuurwerk-wel-lasers

Aan het einde van dit memo is nog een aantal foto’s opgenomen die een sfeerbeeld geven van de show.

Het weer heeft het evenement wel (in negatieve zin) beïnvloed. De weersverwachtingen voor de laatste dagen van december werden door de betrokkenen bij de organisatie van de eindejaarshow met grote belangstelling gevolgd. Een openluchtevenement is hier immers sterk van afhankelijk. Gelukkig schoof de verwachte regenval op maar zou de organisatie van de lasershow nog wel te maken krijgen met harde wind. In het land werden om die reden evenementen zoals vreugdevuren of vuurwerkshows naar voren gehaald of afgelast. Gelukkig kon de lasershow in Gouda doorgaan, zij het in een aangepaste vorm. Het evenement is enigszins afgeschaald anticiperend op de omstandigheden: het beoogde projectiedoek dat beelden en een aftelklok zou vertonen kon door de verwachte harde wind niet worden opgehangen. Door improvisatie konden alsnog wat beelden (zij het in veel kleiner formaat) op een object op GOUDasfalt vertoond worden en een spreekstalmeester zorgde voor een woord van welkom en de afkondiging van de show. De overgang naar het aftelmoment was minder goed gemarkeerd door het ontbreken van het projectiescherm. Ook de afloop van de show werd hierdoor niet visueel aangegeven. De geluidsmasten op de Nieuwe Veerstal moesten lager worden afgesteld. Dit heeft geen negatieve impact op de show gehad. Er is vanwege meerkosten vooraf niet geïnvesteerd in een plan B voor slechte weersomstandigheden, bijvoorbeeld een DJ die standby stond bij het wegvallen van het projectiescherm.

De algemene indruk is – ondanks genoemde aanpassingen - dat de show een positieve indruk heeft gemaakt op de aanwezigen. De organisatie heeft in de dagen na het evenement o.a. via de mail en op LinkedIn positieve reacties ontvangen en gelezen, waarin bezoekers waardering uitspraken voor de organisatie, de gezellige sfeer, het gemêleerde publiek en de mooie show. Maar er waren ook negatieve geluiden te lezen op sociale media en in een lezersrubriek in het AD, vooral met de strekking dat een lasershow geen alternatief is/kan zijn voor vuurwerk en de (te) hoge kosten voor zo'n show en een misvatting over het aantal aanwezigen - in een paar reacties werd over een paar honderd bezoekers gesproken terwijl de organisatie het aantal aanwezigen op ruim 2.000 schat.

Het projectteam heeft navolgende aandachtspunten geformuleerd t.a.v. het programma:

- Het is te overwegen om het voorprogramma eerder te starten om de totale beleving te optimaliseren. Bijvoorbeeld:
  1) Inzet DJ voor sfeer en opwarmen; tevens voice-over en aftelstem. Geluidsimpact op de omgeving is hierin wel een factor.
  2) Toevoegen kindershow tussen 23.00-23.30; glowsticks o.i.d. uitdelen aan vroege bezoekers
- Inhoudelijke, culturele toevoeging aan het programma, bijvoorbeeld m.m.v. stadsdichter, acrobatiek of uitvoerende kunst.
- Toevoegen licht vuurwerk, verwerkt in de show zoals fonteinen, vuur, water-elementen.
- Toevoegen voor/avondprogramma in Houtmansplantsoen: winter village / muziek / hapjes / kindershow etc. Mogelijk zit hier een koppelkans met de ijsbaan, die volgend jaar niet rondom het Stadhuis kan plaatsvinden. Dit vraagt wel om een zorgvuldige afweging en een omgevingsvergunning naast evenementenvergunning.
- De show kende een vrij abrupt einde. Het terrein moest om 01.00 uur weer open voor verkeer en was op dat moment ook leeggestroomd. Mogelijk kan het naprogramma ook iets worden opgerekt met muziek tijdens het verlaten van het evenemententerrein.

Dergelijke toevoegingen vragen wel om een hoger budget en instemming van de hulpdiensten in verband met mogelijk langere wegafsluitingen.

3.2.2 Kwaliteit van de show – licht en geluid; niet minder vuurwerk
Het evenement is, zeker vanaf middernacht, omgeven door omgevingsgeluid door het afsteken van vuurwerk in de (directe) omgeving van het evenemententerrein. De lasershow heeft rondom de ingestelde vuurwerkvrije zone bij het evenemententerrein niet geleid tot een waarneembare afname van vuurwerk in de stad. Dat is conform verwachting van het college.
Het vuurwerkgeluid in de omgeving heeft impact op de geluidservaring voor de bezoekers van de vuurwerkvrije show. De windvlagen hebben hier eveneens invloed op gehad. Het samenspel tussen lasers en lichteffecten en de muziek was hierdoor op sommige posities mogelijk minder direct waarneembaar voor het publiek. Deze ervaring van de pilot kan worden meegenomen om bij eventueel latere edities een betere geluidservaring te realiseren.
De totaalbeleving werd door de bezoekers positief ervaren, getuige ook het meeleven tijdens de show en het dansen van het publiek. In hoeverre de pilot en toekomstige vuurwerkvrije shows daadwerkelijk bijdragen aan het terugdringen van het afsteken van vuurwerk in de stad kan niet worden aangetoond met deze pilot.

3.2.3 Publiek

Het evenement heeft naar schatting ruim 2.000 mensen getrokken. Er was een verrassende mix aan leeftijden en ook jongeren waren goed vertegenwoordigd. Omwonenden genoten buiten hun huis van het spektakel. Er zijn geen klachten binnengekomen over de show. Per abuis is er één geluidspiek geweest tijdens de soundcheck; hier is wel een klacht over binnengekomen. Het terrein liep echt vol na 23.30 uur (einde oudejaarsconference). Er heerste een leuke sfeer met dansen, knuffelen, proosten, ontmoeten en genieten van het schouwspel.

3.3 Communicatie

3.3.1 Publiciteit en promotie
Om het evenement breed onder de aandacht te brengen van de inwoners van Gouda, is een mix van communicatiemiddelen ingezet:

1. **Free publicity**: er zijn persberichten verstuurd en de projectleider was te gast bij een talkshow van Omroep Gouwestad.
2. **Gemeentelijke communicatiekanalen**: er is gebruik gemaakt van de sociale mediakanalen van de gemeente, de gemeentelijke rubriek en de themapagina in *Het Kontakt*.
3. **Advertenties**: er zijn advertenties geplaatst in lokale offline en online media, zoals *Het Kontakt* en *ZoGouds*.
4. **Meeliften op lopende campagnes**: het evenement profiteerde van de wintercampagne, zoals buitenreclame en advertenties in de promotiekrant van de VVV en op de website welkomingouda.nl.

De communicatiecampagne liep van medio september tot en met 31 december. Deze inzet resulteerde in verschillende vormen van media-aandacht, met name lokaal en regionaal. Dagblad *Trouw* wijdde voorafgaand een artikel aan de lasershow. Daarnaast was er tijdens het evenement pers aanwezig die na afloop verslag hebben uitgebracht (TV West, AD, Gouwestad TV).

Figuur 4: Driehoeksbord

3.3.2 Mediabereik en reacties
De organisatie en de gemeente ontvingen positieve reacties per mail en van bezoekers tijdens het evenement. Er werd waardering uitgesproken voor de organisatie, de gezellige sfeer, het diverse publiek en de lasershow.

Op sociale media waren de reacties gemengd:
- **Positieve reacties**: Voor de show waren de positieve reacties gericht op de voordelen van de lasershow, zoals voorkomen van dierenleed en schade door vuurwerk. Na de show waren vooral bezoekers van de licht- en lasershow enthousiast. Zij prezen de show en de algehele sfeer.

- **Kritische reacties**: Er waren ook negatieve reacties. Deze leken vaak voort te komen uit frustraties over een vermeend vuurwerkverbod, waar in feite geen sprake van was. Mensen gaven aan zich betutteld te voelen door de overheid en het zonde van het geld te vinden. Na afloop kon niet iedereen de show waarderen. Er werden daarnaast onjuiste opmerkingen geplaatst over de opkomst; waar gesproken werd over "enkele honderden bezoekers", waren er in werkelijkheid ruim 2.000 aanwezigen. Opvallend was dat veel negatieve reacties afkomstig waren van mensen die zelf niet bij de show aanwezig waren.

3.3.3 Resultaten van sociale media-advertenties
De advertenties op Instagram en Facebook liepen van 9 tot en met 31 december en waren gericht op inwoners van Gouda (18+) of mensen die de locatie onlangs hebben bezocht.
- Bereik: 99.509 mensen
- Weergaven: 174.322
- Websiteverkeer: De webpagina over de lasershow werd in december 2.348 keer bekeken.
Deze cijfers laten zien dat de advertenties succesvol waren in het bereiken van een breed publiek.

3.3.4 Aandachtspunten / Verbeterpunten voor de communicatie
- **Snelle follow-up na het evenement**: Het is beter om direct na de show zelf te communiceren over het verloop van de avond en bezoekersaantallen. En daarbij gebruik te maken sfeerbeelden (foto's en video's). Dit helpt ruis in (social) media te voorkomen.

3.4 Veiligheid en vuurwerkvrije zone

3.4.1 Geplaatste dranghekken en betonblokken blijken afdoende
Er zijn in overleg met de hulpdiensten en de gemeente verschillende maatregelen getroffen om de veiligheid van het evenement te bevorderen. Het evenemententerrein is gemarkeerd bij de verschillende in- en uitgangen, waar ook de vuurwerkvrije zone is aangekondigd. Er zijn dranghekken geplaatst om niet-toegangswegen af te sluiten en om risico om in het water te vallen tegen te gaan. Er is door de organisatie particuliere beveiliging ingezet die ook (tassen)controle uitvoerde. Naar aanleiding van de recente ernstige incidenten in het buitenland zijn op verzoek van de hulpdiensten en de afdeling Veiligheid en Wijken extra betonblokken geplaatst op de toegangswegen. Deze maatregelen zijn afdoende gebleken.

3.4.2 Geen incidenten met zelf meegebrachte drank en siervuurwerk (sterretjes)
Het publiek mocht eigen drank meenemen om op het nieuwe jaar te toosten. Dit was een bewuste keuze om enerzijds het laagdrempelig karakter te borgen, en anderzijds te voorkomen dat er aanzienlijke horecavoorzieningen nodig zouden zijn. Hier hebben zich geen incidenten mee voorgedaan. De overlast door achtergebleven glaswerk (flessen) viel mee. De organisatie had hiertoe ook veel afvalcontainers neergezet.
Siervuurwerk (sterretjes) werden niet geweerd van het terrein. Door de harde wind werden vonken hiervan verder meegevoerd dan gebruikelijk, maar ook hier hebben zich geen incidenten mee voorgedaan.

3.4.3 Vuurwerkverbod
Op het evenemententerrein gold een vuurwerkverbod. Een deel van de Nieuwe Veerstal is door het college op 4 november 2024 aangewezen als vuurwerkvrije zone. Dit betrof een uitbreiding van de bestaande vuurwerkvrije zone rond het Houtmansplantsoen. Helaas werd op zeker moment direct aansluitend aan het evenemententerrein (veel) vuurwerk afgestoken, wat hinderlijk was voor het volgen van de show door het publiek dat daar in de buurt stond. Ook was dit (te) dicht op de bar. Uitbreiding van de vuurwerkvrije zone aan de randen van het evenemententerrein (of eventueel verder richting de binnenstad) is een aandachtspunt bij een eventueel vervolg.

3.5 Organisatie en kosten

3.5.1 Budgetbesteding en evenementenorganisatie
Na de behandeling van de jaarrekening en kadernota in de raad was de opdracht om een eindejaarshow te organiseren definitief. Hierop is een interne projectleider aangewezen en een integrale interne werkgroep samengesteld. Op basis van een onderhandse aanbesteding is opdracht verleend aan MASS Events om op basis van het beschikbare budget van 50K (incidenteel) de vuurwerkvrije eindejaarshow te organiseren op de voorkeurslocatie.
Het beschikbaar gestelde budget is benut voor de direct aan het evenement gerelateerde kosten: de techniek, inhoud, productie, beveiliging, faciliteiten zoals hekwerk, toiletten etc. De meeste evenementen in

Gouda vinden plaats in de publieke openbare ruimte. Dit leidt tot extra kosten vanwege omgevingsvergunning, veiligheidsplan en evenementenvergunning, afbakenen evenemententerrein met hekwerk, plaatsen sanitaire units en inzet van beveiliging door de organisator. De personeelskosten waren vanwege de bijzondere avond extra hoog. Binnen het kostenplaatje was daarom nog iets meer dan de helft van het budget beschikbaar voor de werkelijke show (licht en laser). De producent heeft aangegeven dat op basis van meerwerk (5K) een volwaardiger show neergezet zou kunnen worden met meer lichteffecten en een projectiescherm wat de beleving van de show ten goede zou komen (centraal aandachtspunt). Omdat er al veel geld en capaciteit geïnvesteerd was in de organisatie van de show en het belangrijk was om een volwaardige pilot te draaien, is besloten om te investeren in dit meerwerk. Hiervoor is dekking gevonden binnen het bestaande budget Impuls Evenementenbeleid. Helaas moest het projectiescherm vanwege de harde wind alsnog vervallen. Het is wel gemist – het is goed voor te stellen dat dit meerwaarde had gegeven aan de beleving van de show. Het budget voor de directe kosten is al met al krap gebleken.

3.5.2 Indirecte kosten en gemeentelijke bijdrage
Naast de productiekosten van het evenement heeft een evenementenorganisator te maken met overige ‘indirecte’ kosten zoals de kosten voor verkeersafsluitingen, verkeersomleidingen en eindschoonmaak evenemententerrein. Voor een aantal evenementen draagt de gemeente deze kosten vanwege het belang van een goede verkeersdoorstroming en de kwaliteit van de openbare ruimte na afloop van een evenement. Vanwege de opdracht van de raad is besloten om deze kosten in het kader van de pilot ook voor dit evenement binnen de betreffende afdelingen en budgetten extra te nemen en dit eenmalig mee te laten lopen in bestaande raamcontracten. Wanneer de eindejaarshow een bestendig karakter krijgt zullen deze indirecte kosten beter in de lopende budgetten moeten worden opgenomen.

3.5.3 Kosten participatie, communicatie en publiciteit
Voor een geslaagd evenement moeten ook kosten voor participatie, communicatie en publiciteit gemaakt worden, zeker als het bereik groter moet worden en het een geheel nieuw evenement betreft zonder een bestaande achterban. De gemeentelijke werkgroep heeft de organisatie en kosten hiervan op zich genomen. Hierbij is met name gewerkt binnen de bestaande kaders, bijvoorbeeld de wintercampagne vanuit toerisme en de VVV. Dit betekent dat de inzet op bijvoorbeeld driehoeksborden beperkt is gebleven. Bij toekomstige edities zou uitbreiding gewenst zijn om nog meer bekendheid aan het evenement te geven en bereik te genereren, waardoor ook bezoekers breder in de stad in grotere aantallen aanwezig kunnen zijn.

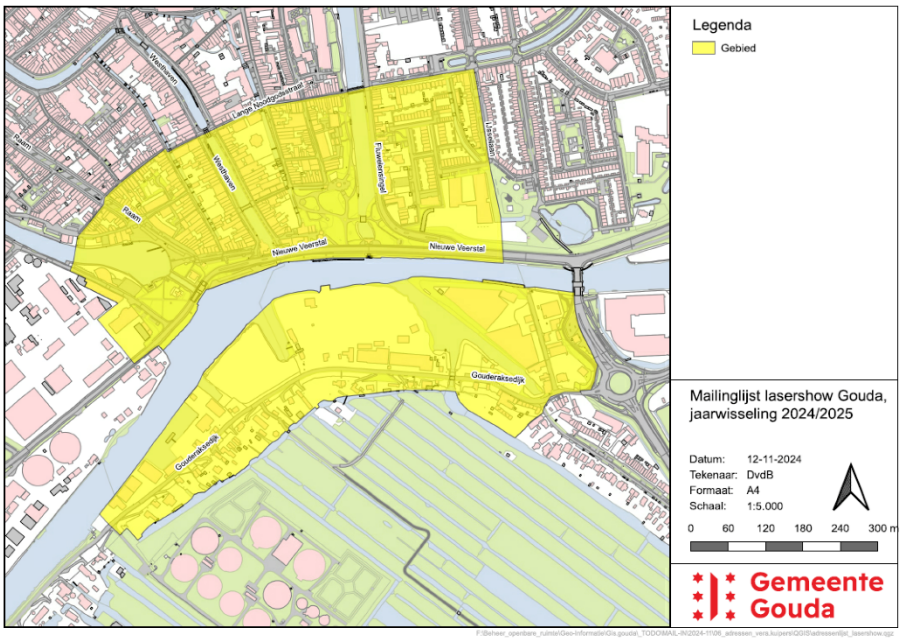
3.5.4 Organisatorische uitdagingen: capaciteitsdruk
Binnen de ambtelijke organisatie is de organisatie van de eindejaarshow als extra opdracht opgepakt en uitgevoerd. Vanuit verschillende afdelingen is hiervoor capaciteit beschikbaar gesteld. Dit betekent dat een herschikking in prioriteiten heeft plaatsgevonden waardoor het reguliere werk in sommige gevallen is uitgesteld c.q. vertraging heeft opgelopen. Ook zijn er overuren gemaakt om de show te kunnen realiseren.

3.5.5. Beschikbare budget niet kostendekkend voor directe èn indirecte kosten
Het beschikbare budget voor de vuurwerkvrije eindejaarsshow ad. 50k was ontoereikend om de *totale* kosten die gemoeid zijn met de organisatie van zo’n evenement te dekken. Indien in uw raad de wens zou bestaan om de organisatie van een centrale vuurwerkvrije show voort te zetten, zal er structureel en voldoende budget ter beschikking moeten worden gesteld, voor directe *en* indirecte kosten.

3.6 Participatie

Het evenement vond plaats in een woonwijk. Dit betekent dat er veel zorg is besteed aan participatie met de omwonenden. Met hen is geparticipeerd op trede 2; dit betekent raadplegen. Naar aanleiding van een informatieavond op 12 september 2024 is het evenemententerrein een stukje opgeschoven richting Houtmansplantsoen. Met de andere inwoners van Gouda is geparticipeerd op trede 1: informeren. Ook is een e-mail adres beschikbaar gesteld voor contact: lasershow2024@gouda.nl
Alle inwoners van Gouda zijn via online media uitgenodigd om deel te nemen aan het evenement. Direct omwonenden van de Veerstal en GOUDasfalt ontvingen daarnaast een persoonlijke uitnodiging per brief voor een informatiebijeenkomst.

Er zijn in november aanvullende brieven naar zo’n 800 omwonenden gestuurd en in het kader van de omgevingsvergunning is extra contact geweest met de bewoners op zes huisadressen waar de geluidsnorm op de gevel rondom en na het aftelmoment tijdelijk overschreden zou worden. Deze inwoners hebben hier geen bezwaar tegen aangetekend.

Figuur 5: Verspreidingsgebied brieven eind november 2024

Het is opvallend dat er weinig gebruik is gemaakt (door omwonenden en inwoners) van de mogelijkheden tot participatie; de inloopavond trok een handvol geïnteresseerden en op het mailadres zijn nauwelijks berichten binnen gekomen. Een aandachtspunt kan zijn om gebruik te maken van een poll om meer mensen mee te laten denken over de invulling van zo'n avond (nu was het alleen per mail mogelijk of via de informatieavond).

3.7 Vergunningen

Voor het evenement moest een omgevingsvergunning worden aangevraagd en een evenementenvergunning. Indien in uw raad de wens zou bestaan om de organisatie van een centrale vuurwerkvrije show voort te zetten, dan zal de planologische basis hiervoor via een BOPA zorgvuldig moeten worden vormgegeven. Dit in lijn met de bespreking tijdens de BOPA-avond d.d. 16 december 2024. In geval de wens bestaat om het Houtmansplantsoen hierbij te betrekken zal ook de bestaande omgevingsvergunning Houtmansplantsoen een aanpassing moeten krijgen om dit mogelijk te maken.

3.8 Conclusie en aanbevelingen projectorganisatie

De pilot laat zien dat zaken als het weer niet altijd meewerken, maar dat een deel van de Gouwenaars open staat voor een centraal aftelmoment met licht- en lasershow en hier de deur voor uitkomen. De show is bij het aanwezige publiek goed ontvangen. Het is op basis van deze pilot niet mogelijk om vast te stellen of de organisatie van de centrale eindejaarshow geleid heeft tot het minder afsteken van vuurwerk of een vermindering van het aantal incidenten tijdens de jaarwisseling.

De organisatie ziet t.a.v. de eindejaarshow ook verbeterpunten:

- Naar aanleiding van de extreme weersomstandigheden is geïmproviseerd om de show alsnog door te kunnen laten gaan. Bij voortzetting van de organisatie van een eindejaarshow is het raadzaam te investeren in een volwaardig(er) 'Plan B'. Dit betekent dat er mogelijk kosten gemaakt worden voor preventieve maatregelen die uiteindelijk niet ingezet hoeven te worden.
- Tijdens het evenement is er veel omgevingslawaai door vuurwerk. Dit heeft gevolgen voor de geluidsbeleving op het evenemententerrein. In overleg met ODMH kan onderzocht worden of verruiming van de geluidsnormen mogelijk is.
- Hou er rekening mee dat een groot deel van het budget nodig is voor randvoorwaarden (vergunningen, veiligheidsplan, faciliteiten), inzet personeel, veiligheidsmaatregelen, etc. Het budget is maar gedeeltelijk beschikbaar voor lasers, licht en geluid (technische productie). Daarnaast is budget nodig voor indirecte kosten en ambtelijke capaciteit.
- Het evenement kan nog aantrekkelijker worden door een langere aanloop naar het aftelmoment en een uitloop na de licht- en lasershow. Dit kan bijvoorbeeld door inzet van een DJ.

- Het programma kan inhoudelijk interessanter worden door inzet van de stadsdichter of een andere culturele uiting. Door middel van een poll kunnen inwoners uitgedaagd worden mee te denken over de invulling van het evenement.
- Het is een keuze om de opzet nog meer te richten op families of een apart familiemoment eerder op de avond te organiseren. Een apart familiemoment is op deze locatie lastig in verband met de maximale duur van de wegafsluiting die de hulpdiensten accepteren. Dit zou betekenen dat een familiemoment bijvoorbeeld in het Houtmansplantsoen zou moeten plaatsvinden (dit vraagt om zorgvuldige afweging (vergunningen) en leidt tot extra kosten inrichten podium, geluid, licht, etc. ter plaatse). Uitbreiding van het voorprogramma met kindvriendelijke elementen op de Nieuwe Veerstal lijkt eenvoudiger te realiseren.
- Inzet van extra communicatiebudget kan leiden tot een groter bereik in de stad en mogelijk meer bezoekers.
- Snelle follow-up en communicatie over o.a. het verloop en bezoekersaantallen na afloop van het evenement kan ruis in (sociale) media mogelijk voorkomen.
- Elke uitbreiding van de show ten opzichte van de pilot (zoals hierboven omschreven) leidt begrijpelijkerwijs tot extra kosten.
- Voortzetting van de eindejaarshow na deze pilot vraagt om structurele ambtelijke capaciteit en uitbreiding van de bestaande budgetten voor vergunningverlening, verkeersmaatregelen, schoonmaak, participatie, communicatie en publiciteit.

Motie/toezegging
Dit memo is een aanvulling op het afdoen van de motie d.d. 3 maart 2024 15.b.1. en 15.b.2.

Bijlagen(n):

Brief minister van Justitie aan Tweede Kamer m.b.t. landelijk beeld jaarwisseling 2024/2025

Sfeerbeelden laser- en lichtshow (van der hill productions)

